

Brussel, 24 juni 2026
(OR. en)

10460/26

Interinstitutionele dossiers:
2025/0543(COD)
2025/0544(CNS)

RECH 277
COMPET 760
IND 408
MI 624
EDUC 266
TELECOM 310
ENER 391
ENV 718
CLIMA 324
AGRI 491
TRANS 414
SAN 473
BIOTECH 77
CADREFIN 287
CODEC 1161

NOTA A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de Raad

Betreft:	Pakket Horizon Europa: kaderprogramma voor onderzoek en innovatie 2028-2034
	a) Kaderprogramma en de regels ervan voor deelname en verspreiding
	b) Specifiek programma tot uitvoering van Horizon Europa
	– <i>Partiële algemene oriëntatie</i>

INLEIDING

1. Op 16 juli 2025 heeft de Commissie de voorstellen gepubliceerd voor het “pakket” Horizon Europa: de verordening van het EP en de Raad tot vaststelling van Horizon Europa, het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (het “kaderprogramma”)¹, en het besluit van de Raad tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa (het “specifieke programma”)².
2. Het Commissievoorstel voor het kaderprogramma voorziet in een financiële toewijzing van 175 miljard EUR in lopende prijzen voor de uitvoering ervan voor de periode 2028-2034.
3. Met het oog op een naadloos investeringstraject stelt de Commissie voor het kaderprogramma nauw te koppelen aan het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC), met name door middel van samenwerkingsactiviteiten op het gebied van onderzoek en innovatie ter ondersteuning van de beleidsterreinen van het EFC.
4. De Commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE) van het Europees Parlement is verantwoordelijk voor deze voorstellen. De heer Christian Ehler (PPE, DE) is aangewezen als rapporteur voor het kaderprogramma, en de heer René Repasi (S&D, ES) voor het specifieke programma.
5. Op 12 januari 2026 heeft de Europese Rekenkamer haar advies³ over het voorstel uitgebracht.
6. Op 22 januari 2026 heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité zijn advies⁴ over het voorstel uitgebracht.
7. Op 7 mei 2026 heeft het Europees Comité van de Regio's zijn advies⁵ over het voorstel uitgebracht.

¹ Doc. 12007/25 REV 1.

² Doc. 12005/25 REV 1.

³ Doc. 5280/26.

⁴ Doc. 9403/26.

⁵ Doc. 9391/26.

II. VOORTGANG IN DE RAAD

8. Op 30 september 2025, 9 december 2025, 27 februari 2026 en 29 mei 2026 heeft de Raad Concurrentievermogen specifieke oriënterende debatten gehouden over thematische gebieden in verband met Horizon Europa. Die oriënterende debatten gaven algemene sturing en bestreken de onderwerpen onderzoek en innovatie voor tweeeërlei gebruik, veiligheid en defensie, de toekomstige Europese partnerschappen, strategische prioritering en verbreding teneinde tot een Raadsstandpunt te komen.
9. Tijdens het Deense en het Cypriotische voorzitterschap heeft de Groep onderzoek negen compromisteksten van het voorzitterschap over beide voorstellen besproken.
10. Op 24 juni 2026 heeft het Coreper de teksten van de algemene oriëntaties bevestigd en de Raad verzocht er tijdens een komende zitting als A-punt overeenstemming over te bereiken. Het Coreper heeft ook de tekst van een verklaring in ADD 1 bij deze nota bevestigd en de Raad verzocht de tekst van die verklaring tijdens een komende zitting als A-punt goed te keuren.
11. Aangezien het voorgestelde kaderprogramma en specifieke programma deel uitmaken van het pakket voorstellen voor het meerjarig financieel kader (MFK), zijn alle bepalingen in de teksten die gevolgen hebben voor de begroting of die overeenstemmen met de elementen die deel uitmaken van de horizontale onderhandelingen over het MFK tussen haken geplaatst en derhalve uitgesloten van de partiële algemene oriëntatie in afwachting van verdere vooruitgang met betrekking tot het MFK. Deze bepalingen staan in de tekst tussen vierkante haken. De bepalingen over verbredingsmaatregelen maken deel uit van een algemeen evenwicht en moeten worden gelezen in het licht van de huidige stand van de onderhandelingen over het totale MFK-pakket.
12. Het zij opgemerkt dat de bepalingen met betrekking tot het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) en de kennis- en innovatiegemeenschappen (KIG's) geen afbreuk doen aan het definitieve standpunt van de Raad over het EIT en de KIG's ervan, dat in een later stadium zal worden bepaald, na de behandeling van het komende Commissievoorstel voor de herziening van de EIT-verordening. In dit verband staat in ADD 1 bij deze nota een verklaring van de Raad.

III. STAND VAN ZAKEN IN HET EUROPEES PARLEMENT

13. Op 3 maart 2026 hebben de rapporteurs hun ontwerpverslagen over het kaderprogramma en over het specifieke programma uitgebracht, waarna deze op 13 maart tijdens de ITRE-vergadering werden gepresenteerd en de fase van inhoudelijke toetsing en amendering in de commissie formeel van start ging. De goedkeuring van de eindverslagen door ITRE is momenteel gepland voor 10 september 2026, en een stemming over het onderhandelingsmandaat van het Europees Parlement door de plenaire vergadering wordt verwacht tijdens de zitting van 5-8 oktober 2026.

IV. VOORNAAMSTE ELEMENTEN VAN DE COMPROMISTEKST VAN HET VOORZITTERSCHAP

14. De voornaamste elementen van de compromistekst kunnen als volgt worden samengevat:
- a) Het voorgestelde **governancemodel** versterkt de betrokkenheid van de Raad en de lidstaten bij de strategische prioritering van Horizon Europa. Het proces zou beginnen met advies van het Comité Europese Onderzoeksruimte en Innovatie (CEOR) over richtsnoeren voor O&I. Dat advies zou gebaseerd zijn op prognoses en empirisch onderbouwde analyses door onder meer de diensten van de Commissie. De Commissie zou dan op dat CEOR-advies voortbouwen om een meerjarig strategisch document op te stellen. De strategische samenstelling van het programmacomité in zijn adviserende rol zou aanbevelingen doen over de algemene strategische koers en prioriteiten van het programma en zorgen voor coördinatie via gezamenlijke vergaderingen met het algemeen comité van het EFC, met name over pijler II.
 - b) Wat de **horizontale beginselen** betreft, zijn in de compromistekst punten ingevoegd over de bevordering van grensoverschrijdende samenwerking, de benadering van “ontwerp voor tweërlei gebruik” van het programma, het standaard implementeren van gendergelijkheid en synergieën met andere Unieprogramma's.

- c) In de compromistekst zijn de bepalingen over **Europese partnerschappen** versterkt, door de Raad of zijn adviesorganen een leidende rol te geven bij het bepalen van de partnerschapsgebieden en door op te roepen tot samenhang met andere Unie-programma's, met name voor uitrolactiviteiten. De tekst biedt ook verduidelijking over de contractuele regelingen waarop de partnerschappen gebaseerd moeten zijn, alsook over de soorten en modaliteiten van de bijdragen, en bevat een sterke levenscyclusbenadering, met inbegrip van monitoring-, transitie- en uitfaseringsregelingen. De tekst voorziet ook in een maximumbedrag van pijler II dat aan de verschillende partnerschapsinstrumenten kan worden toegewezen. Partnerschappen worden opgezet als onderdeel van een coherente portefeuillebenadering en zullen naar verwachting de volledige onderzoeks- en innovatiewaardeketen ondersteunen, waaronder uitrolactiviteiten die worden gefinancierd in het kader van andere Unie- en nationale programma's.
- d) Wat **onderzoeksveiligheid** betreft worden in de compromistekst een specifieke definitie en een afzonderlijk artikel ingevoerd waarin het kader wordt vastgesteld voor de identificatie, beoordeling en beperking van risico's in verband met onderzoeks- en innovatieactiviteiten. Ook worden de maatregelen verduidelijkt die in gerechtvaardigde gevallen kunnen worden toegepast om onder meer de deelnamebeperkingen, de resultaatvereisten en de aanvullende waarborgen te bepalen. Tegelijkertijd blijven deze bepalingen een risicogebaseerde en evenredige aanpak tijdens de uitvoering van het programma bevorderen en het beginsel "zo open als mogelijk, zo gesloten als nodig" in stand houden.
- e) Wat **pijler I (Wetenschap op topniveau)** betreft, bevat de tekst wijzigingen met betrekking tot de werkafspraken en de ambtstermijn van de voorzitter van de Europese Onderzoeksraad (ERC) en de samenstelling en ambtstermijn van de Wetenschappelijke Raad van de ERC. Zowel voor de ERC als voor de Marie Skłodowska-Curie-acties (MSCA's) is er een specifieke focus op beginnende onderzoekers toegevoegd.

- f) Wat **pijler II (Gezamenlijke onderzoeks- en innovatieactiviteiten)** betreft, is de focus van het **onderdeel “Samenleving”** verduidelijkt, met inbegrip van de steun van het programma voor de delen onderzoek en innovatie van EU-missies en het Nieuw Europees Bauhaus (NEB), alsook de samenhang met het onderdeel “Concurrentievermogen”. De compromistekst bevat tevens bepalingen om te zorgen voor een evenwichtige aanpak tussen bottom-upacties voor onderzoekssamenwerking en vooraf vastgestelde onderwerpen met betrekking tot strategische gebieden.
- g) Wat **pijler III (Innovatie)** betreft, wordt de rol van de programmamanagers van de **Europese Innovatieraad (EIC)** nader uitgewerkt, onder meer met betrekking tot het beheer van risicovolle innovatieportefeuilles. Belangrijk is dat in de herziene tekst wordt voorzien in de mogelijkheid dat de **EIC innovatie op het gebied van kritieke deep tech, met name defensietoepassingen, ondersteunt** tot een maximaal bedrag van de begroting van pijler III, waarbij de complementariteit met het EFC wordt verduidelijkt.
- h) Wat **pijler IV (Europese Onderzoeksruijnte)** betreft, krijgen de Raad of zijn adviesorganen een rol bij het bepalen van de gebieden voor ondersteuning van de kosten voor de bouw of ingrijpende modernisering van onderzoeks- en technologie-infrastructuren. In de tekst worden voorts de strategische rol van relevante infrastructuurfora verduidelijkt en criteria vastgelegd in verband met het bewijs van nieuwe capaciteiten en de daadwerkelijke toepassing daarvan.
- i) Op het gebied van **verbreding** zijn na het deels weghalen van de vierkante haken van relevante bepalingen verdere specificaties ingevoegd met betrekking tot de ondersteunende maatregelen, met name de voortzetting van succesvolle instrumenten en de mogelijke instelling van nieuwe instrumenten. In de compromistekst wordt ook de doelstelling van aanhoudende convergentie in onderzoeks- en innovatiecapaciteiten en verdere vooruitgang in de hele Unie kracht bijgezet. Voor een groot aantal delegaties hangt overeenstemming over deze bepalingen nauw samen met de huidige stand van de onderhandelingen over het algehele MFK-pakket.
- j) Wat betreft de **regels voor deelname en verspreiding** is de formulering van de subsidiabiliteitscriteria verduidelijkt en zijn de bepalingen over de evaluatie van voorstellen verder verfijnd.

- k) Met betrekking tot **comitologie** is de onderzoeksprocedure toegevoegd voor alle samenstellingen, met uitzondering van het werkprogramma van de ERC. Er is een geen-adviesclausule opgenomen waardoor er geen uitvoeringshandelingen kunnen worden vastgesteld indien het programmacomité geen advies uitbrengt.

III. CONCLUSIE

15. De Raad (Vervoer, Telecommunicatie en Energie) wordt verzocht:

- als A-punt overeenstemming te bereiken over de partiële algemene oriëntatie van het kaderprogramma in document 10464/26;
 - als A-punt overeenstemming te bereiken over de partiële algemene oriëntatie van het specifieke programma in document 10465/26;
 - de tekst van de verklaring in ADD 1 bij deze nota als A-punt goed te keuren.
-